

Elecziuns en Germania

Set pajais tudestgs renoveschan lur agens parlaments

DA GUIU SOBIELA-CAANITZ

■ **En il mund politic svizzer regia l'agitaziun pervi da las elecziuns federalas d'october 2011. Talas elecziuns han gi lieu l'onn passà en Germania; cancelliera federala Angela Merkel (Uniu cristandemocrata, cdu) dispona d'ina maiortad segira da 332 mandats, en in parlament da 622, e d'ina popularitad che plis da ses collegas europeics pon mo envilgiar.** Ma la republica federala sto resguardar era las elecziuns parlamentaras da ses sedesch pajais federativs, gist uschè relevantas sco quellas dals chantuns svizzers. Da favrer a settember 2011 vegnan renovads ils parlaments da set da lezs pajais. Trais da quellas elecziuns han lieu en la segunda mesadad da mars; lura vegn ins a savair co ch'i stat cun la popularitad da la pitschna partida liberala (fdp), quella dal minister da l'exteriur Guido Westerwelle; quest, tut tenor il verdict da las urnas, pudess sa

sentir obligà da sa retrair. Perencunter vai vaira bain cun ils Verds, tant pli che Meriek ha spustà l'abandun da l'energia nucleara; i pudessan vegnir adaquella da far part da regenzas en pajais federativs nua ch'i sa chattan anc en l'opposiziun. I suonda la glista dals set pajais pertugads per 2011; las cifras tranter parantesas espriman populaziuns en milliuns olmas.

Il federalissem viva

Ils 7 da favrer elegia la «Freie und Hansestadt Hamburg» (1,774) sia «Bürgerschaft» da 121 mandats. Ins ha stuì anticipar questas elecziuns perquai che la coaliziun tranter la CDU ed ils Verds è ida da l'aua da l'Elbe giu. Ils 20 da mars vegn elegi in auter parlament sper l'Elbe, quel da Saxonia-Anhalt (2,356) cun 97 mandats a Magdeburg, veglia chapitala da l'imperatur Otto il grond (912–973). Ils 27 da mars è il principal termin electoral tudestg da 2011, cunzunt per-

vi dal parlament da Baden-Württemberg (10,744), la locomotiva economica da la Germania, cun ses 139 mandats. I n'è tuttina betg segir che la fdp possia reger vinavant en lez pajais federativ ensemen cun la cdu; la disputa davart la staziun nova da la chapitala Stuttgart pudess manar bleras vuschs e schizunt sutgas ministerialas als Verds. La medema dumengia vuscha er il suveran da Renania-Palatinat (4,012); la partida socialdemocrata (spd) vegn probablmain confermada sco la pli ferma dala pajais (oz 53 dals 101 mandats), ma ils Verds pudessan gudagnar in dumber da mandats ch'als dèssan sutgas ministerialas en la chasa da la regenza a Magonza. Paucas surpraisas spetg'ins per ils 22 da matg en la «Bürgerschaft» da la «Freie Hansestadt Bremen» (0,661), nua che la coaliziun tranter la spd ed ils Verds vegn probablmain confermada. A Schwerin perencunter, chapitala da Mecklenburg-Pomaria dal vest (1,651) pudessan las elecziuns dals 4 da settember dar a la spd relativamain maioritara (23 da 71 mandats) in partenari nov en la regenza, numnadamain la Sanestra, ertavla spiertala da la partida comunista vasalla da Moscau, empè da la cdu. Las davosas elecziuns regionalas prevesidas per 2011 duain renovar la cumposiziun da l'«Abgeordnetenhaus» da Berlin (3,442), chapitala antruras da la Prussia ed oz da la Germania reunida. Oz cumpiglia la regenza da la citad («Senat») ministers da la spd, da la Sanestra e senza partida, ma las elecziuns pudessan manar dapli Verds e stimular la spd (oz 53 da 149 mandats) da tshertgar auters partenaris. Igl è cler ch'il federalissem tudestg viva, e quai betg mo en quels diesch pajais che han fundà 1949 la republica federala, mabain er en tshels sis, restaurads u creads 1990 suenter 12 onns da nazissem e 40 onns da communissem: Schizunt la partida postcomunista tira a niz las occasiuns d'occupar sutgas ministerialas.

